

Czym jest konflikt?

Jest to zjawisko niezwykle powszechne oraz nieuchronnie związane z życiem społecznym. Jest to niezgodność, sprzeczność interesów, poglądów.

Konflikt i komunikacja są ze sobą nierozdzielnie połączone. Konflikt jest dla dziecka zadaniem do rozwiązania oraz wyzwaniem społecznym do przeżycia i odnalezienia skutecznych sposobów poradzenia sobie w tego typu sytuacjach, bez naruszenia szacunku dla siebie i innych osób.

Czy wiesz że?

- Konflikty między dziećmi są jednymi z najczęściej wymienianych wyzwań, z jakimi mierzą się rodzice lub nauczyciele;
- Konflikty są naturalne oraz niezwykle potrzebne;
- Dzieci, które częściej się kłócą, mają bardziej rozwinięte umiejętności społeczne;
- Dzieci starsze kłócą się średnio 5 razy dziennie a młodsze nawet 3 razy na godzinę!.

Kto z dorosłych nie był wciągany w dziecięce konflikty? Myślę, że każdy. Co zatem robić? Próbować rozwiązywać konflikt za dzieci? Dochodzić kto ma rację? A może ktoś musi ustąpić? Poniżej rozjaśnię poprzez przedstawienie co może pomóc, a co przeszkodzić w nauce rozwiązywania konfliktów przez dzieci. Tak, dzieci muszą nauczyć się radzenia sobie podczas konfliktów, na które z pewnością będą narażeni przez całe swoje życie i nie będzie wtedy przy nich mamy, taty lub innego opiekuna, który pomoże wyjaśnić spór. Jednak nie jest to takie łatwe ponieważ dzieci muszą też czuć, że mają w dorosłych wsparcie. Jak to zatem pogodzić?

Przeszkody:

- Porównywanie dzieci między sobą, nagradzanie;
- Wchodzenie dorosłego w rolę adwokata, sędziego i wykonawcy wyroku;
- Wrzucanie dzieci w role / przyklejanie łatek ofiary, agresora. Faworyzowanie;
- Reagowanie za każdym razem;
- Wymaganie dzielenia się;
- Zadawanie pytań typu „Dlaczego to zrobiłaś/eś?”;
- Naciskanie na przeproszenie.

Co zamiast tego?:

- Traktowanie dzieci wg potrzeb – szacunek dla różnic, bez porównywania;
- Akceptowanie uczuć;
- Porzucenie roli adwokata sędziego;
- Ignorowanie tego, co można. Wkraczanie wtedy, kiedy trzeba;
- Modelowanie rozwiązywania sporów w rozmowie;
- Oddawanie odpowiedzialności dzieciom, zadawanie pytań pełnych ciekawości;
- Decydowanie o własności, nauka asertywności;
- Odpowiedni czas na poszukiwanie rozwiązań (gdy emocje już opadną);
- Daj dzieciom czas na naukę.

Dorośli odgrywają znaczącą rolę podczas konfliktów dzieci. Nie stosują systemu kar, zamiast tego udzielają emocjonalnego wsparcia, rozmawiają, doprowadzają do rozwiązania

spornej sytuacji, ucząc dzieci jak w prawidłowy sposób kształtować stosunki międzyludzkie. Ważne jest też, niereagowanie od razu na każdy konflikt (oczywiście jeśli reakcja nie jest konieczna) - dzieci powinny próbować dogadywać się same.

Aby dzieci skutecznie potrafiły odnaleźć się w sytuacjach konfliktowych, warto nauczyć je podstawowych mechanizmów. Najważniejsze z nich to:

- Podejmowanie dialogu – kulturalna wypowiedź, mająca na celu zatrzymanie eskalacji konfliktu i doprowadzenie do pojednania;
- Panowanie nad emocjami – w sytuacjach stresowych każdy z nas działa odruchowo w oparciu o wyuczone reakcje emocjonalne, tj. złość, krzyk, ucieczka. Może to dodatkowo potęgować konflikt. Świećmy przykładem, dajmy oparcie, aby mały człowiek od najmłodszych lat uczył się panowania nad emocjami i reagowania adekwatnie do sytuacji;
- Prośenie o pomoc – kiedy kłótnia mocno się zaogniła, jest zagrożenie życia lub zdrowie lub po prostu dziecko już nie radzi sobie z narastającym konfliktem.

Konflikty przede wszystkim uczą:

- Dbania o swoje potrzeby i granice, własność;
- Asertywności;
- Samodzielności i zaradności;
- Samokontroli;
- Sztuki negocjacji, zawierania umów;
- Bycia w relacji;
- Współpracy.

Kamila Tuchowska